

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 5 K., NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K. EGYES SZÁM 20 FILLÉR, VASÁRNAP 30 FILLÉR.

POLITIKAI NAPILAP.

FELMÉRŐ SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL: FIAC-UTCA 6.

Brennus kardja

Debrecen, december 4.

Erdély után ma elvesztettük től várme-
gyeinket és mindazokat a területeket, ame-
lyekre a csehek kimondták, hogy azok a cseh-
szlovák államhoz tartoznak. A budapesti meg-
szálló entente-csapatok parancsnoka ma át-
íratban követelte a magyar kormánytól, hogy
a csehek ellen indított és a Felsőmagyarorszá-
gon levő magyar csapatokat vonja vissza és
ezeket a területeket ürítse ki, mert ezeket a
szlovákok, mint a cseh-szlovák állam részeit
jogosan szállják meg.

A kormány meghajolt a kényszerhelyzet-
ben a felszólítás előtt és hajlandó kiüríteni a
területeket.

És ezt az elhatározást az entente-ek ép-
pen az a nemzete közli velünk, amelyet min-
den barátunk és minden ellenségünk között a
legjobban szeretünk: a francia, amelynek
nyelvét és kultúráját tanultuk és tiszteltük, né-
pének szabadságszeretét esodáltuk, amelyért
rajongtunk. Benne bízunk, a szabadságért
küzdő nagy francia nemzetben és most mégis
ettől a nemzettől kell hallanunk az entente
hatalmak e rendelkezését.

Am bármilyen lesújtó, bármilyen fájdalmas ez a
mai tény, a magyar népkormányal együtt
aggódó reménnyel, de a megdönthetetlen, a
kiirihathatlan és minden emberi és katonai ha-
lalomnál erősebb igazságban bizakodással
hiszünk, hogy csak ideig-óráig tartó ez a hely-
zet. A győztes katona intézkedik ma még a
vesztes fél felett. Nem az igazság, hanem
Brennus kardja nyomja le kárunkra a mérleg
serpenyőjét. Tudjuk, hogy vac victis! De min-
ket nem győzött le senki, mi abba hagytuk a
véres harcot, amelyet gyűlöltünk és ha legyő-
zöttünk volna, akkor is a francia győzött le és
az angol és az amerikai, de nem a cseh, amely
ajándékképpen nem kaphatja meg a mi orszá-
gunkat, a mi népünket.

A mi igazságunk ott, ahol dönteni fognak
a wilsoni elvek alapján, a serpenyőbe dobott
kardnál nehezebb lesz és visszabilentí a mér-
leget a mi javunkra.

Mi teljesítettük és teljesítjük mindazt, amit
a wilsoni elvek megkövetelnek. Megteremt-
tük a legideálisabb demokratikus köztársasá-
got, amelynek szabadságában testvéri szere-
ttel öleljük magunkhoz nemzetiségi testvé-
reinket, akikkel minden jogunkat megosztjuk,
nem ismerünk fajt, nyelvi, nemzeti, politikai
különbségeket, mindegyik nemzetünk a legtel-
jesebb önrendelkezéssel intézheti sorsát. Miért
kell hát mégis az elszakadás, miért kell a ter-
mészetből alkotott határok közt kialakult, a
történelem által szentesített egységünket szét-
darabolni? Semmi ok, semmi érv nem szól
emellett, csupán a most felszabadult szomszéd
országok területi éhsége és a sokáig elnyo-
mott államok hatalmi törekvései.

Ezeket nem ismerik a wilsoni pontok. —
Vajjon ismerni fogják-e Versaillesben, ahol a
sorsunk fölött végleg dönteni fognak?

Felső-Magyarországot át kell adnunk a cseh-szlovákoknak

A francia főparancsnok fölhívása a magyar kormányhoz

Budapesti tudósítónk táviratozza:

Az itt időző francia katonai bizottság
vezetője, Vyz ezredes, ma délelőtti azt a
kivánságát fejezte ki Linder Béla minisz-
terrel folytatott tanácskozása során, hogy a
népkormány haladéktalanul ürítse ki kato-
nailag az egész Felvidéket. A francia katonai
bizottság álláspontja szerint erre az intézke-
désre a Felvidék rendjének helyreállítása
céljából van szükség.

Ezt a megdöbbentő követelési Linder
Béla miniszter azonnal közölte Károlyi Mi-
hály miniszterelnökkel. A kormány tagjai,
akik éppen együtt voltak a belügyminiszte-
riumban, megütközéssel fogadták a közlést.
A miniszterek azonnal tanácskozásra ültek
öszre. A Károlyi Mihály miniszterelnökkel

történt megbeszélés után elhatározták, hogy
a francia bizottság kivánságát a magyar nép-
kormány teljesíti, de egyuttal proklamációt
intéz az ország minden népéhez, amelyben
az érvényben levő fegyverszüneti szerződés
határozmányaira hivatkozással tiltakozik a
népjogellenes követelés ellen. A proklamáció
célja az, hogy az ország lakosságát meg-
nyugtassa. Rámutat a proklamációban a kor-
mány a román és a cseh csapatok erőszakos
betöréseire és kifejezi azt a reményét, hogy
a népek ítélőszéke a béketárgyaláson elégtel-
telt fog szolgáltatni a minden oldalról meg-
rohant magyar népnek.

A proklamáció szövegét a délutáni órák-
ban elkészíteték és este bemutatták a mi-
nisztertanácsnak.

Vyx alezredes átírata a magyar kormányhoz

Budapesti tudósítónk táviratozza: A fél-
hivatalos Pol. Hir. jelenti:

Vyx alezredes, a francia katonai küldött-
ség vezetője december 3-án az alábbi átíratot
intézte a miniszterelnökhöz:

Szövetséges katonai küldöttség a magyar népkormány mellett

Vyx alezredes, a küldöttség főnöke Ká-
rolyi Mihály gróf ő nagyméltóságához, a ma-
gyar kormány miniszterelnökéhez Budapestben.

Nagyméltóságú Uram!

Párisból kapott utasítások teljesítése-
ként a keleti szövetséges hadseregek pa-
rancsnokló tábornoka arra kért, hogy a
magyar kormánnyal a következőket kö-
zöljem:

A magyar kormány Szlovákországba
magyar csapatokat küldött, amelyek a
szlovák vidékeket kifosztoták, azokat a la-
kosokat, akik a cseheknek rendelkezésére
bocsátották magukat, fogságba vetették, a
cseh csapatoknak azokat a kis osztagait,
melyek a szláv területeket a forradalom
által onnan kiűzött magyar hatóságok tá-

vozása után elfoglalták, elűzték vagy meg-
ölték.

A cseh-szlovák államot a szövetsége-
sek elismerték, hadseregét szövetséges
hadseregnek elismerték. A cseh-szlovák
államnak jogában áll elfoglalni a szlovák
területeket már csak azon a címen is, hogy
mint szövetséges hadviselő részese a fegy-
verszünet végrehajtásának, amely rendel-
kezett a régi osztrák-magyar monarchia
területének elfoglalásáról.

Ennek folytán meg vagyok bizva, hív-
jam fel a magyar kormányt, hogy haladék-
talanul vonja vissza csapatait a szlovák
országokból, ahol azok a szövetséges meg-
szállás mellett semmi szín alatt sem ren-
dezkedhetnek be.

Van szerencsém arra kérni Nagymél-
tóságodat, szíveskedjék a fenti rendelke-
zések haladéktalan teljesítése végett a ren-
deletet kiadni és velem tudatni azt az idő-
pontot, amelyben ezek a rendelkezések
teljességükben végre lesznek hajtva.

Fogadja Nagyméltóságod megkülön-
bözött tiszteletem kifejezését.

Vyx.

URANIA

Ma, élethetőkön
December 5-én

LYA MARI

a csodaszép varsói szí-
néző főszereplésével

AZ ASSZONY

és a pojáca

művész dráma
4 felvonásban.

Előadások 5-től 7-ig és
8-tól 10-ig.

APOLLO

Ma, élethetőkön
December 5-én

VIHÁR SÁGÉR

Mennyei

parancsok

Mese a boldogságról,
élménytemény 5 felvo-
násban.

A legszebb idej film

Előadások 5-től 7-ig és
8-tól 10-ig.

URANIA

A magyar kormány válasza

A kormány Vyx alezredes átiratára a következő választ küldte:

Magyar Népköztársaság

Károlyi Mihály, a magyar népköztársaság miniszterelnöke Vyx alezredeshez, a szövetséges katonai küldöttség főnökéhez:

Alezredes Ur!

Válaszolja az 1918. évi december 3-án kelt jegyzékére van szerencsém a magyar népköztársaság kormányának nevében a következőket tudomására hozni:

A magyar népköztársaság kormánya abban a súlyos és kényszerítő helyzetben lévén, hogy eleget kell tennie a fent említett jegyzékben foglalt rendelkezéseknek, kiadta a szükséges rendeleteket abból a célból, hogy azokat, amennyiben lehetséges, késedelem nélkül végrehajtsa. A magyar kormány ezeknek a rendelkezéseknek teljességükben történt végrehajtását a legrövidebb idő alatt közölni fogja.

A magyar népköztársaság kormánya kész és mindig is kész lesz arra, hogy mindent megtegyen azoknak a kötelességeknek a teljesítésére, amelyek az 1918. évi november hó 13-án kelt katonai fegyverszüneti megállapodásokról folynak. De tudatában annak a rejtősen erkölcsi és politikai felelősségnek, amelyet magára vesz az által, hogy feltétlenül fogantatja a szövetséges hadseregek parancsnoksága által kiadott rendelkezéseket, amelyek az annyira sújtott Magyarországra vonatkoznak, mégis az a fájdalmas kötelessége van, hogy tiltakozzék olyan megállapítások ellen, amelyek téves információkon alapulnak, továbbá, hogy tiltakozzék a fegyverszüneti megállapodások olyan értelmezése ellen, amely véleménye szerint nincs teljes összhangban a megállapodás kifejezett rendelkezéseivel és amely véleménye szerint ellenkezik magának a fegyverszünetnek a gondolatával.

A magyar hatóságok általánosságban egyáltalán nem hagyták el helyüket a forradalom következtében, de igen is azért, mert cseh irreguláris csapatok elűzték onnan őket. Ezek a csapatok a magyar területeknek szlovák többség által lakott népessége között számos helységben fosztogatták és kényszerítették a magyar kormányt, hogy olyan rendszabályokat alkalmazzon, amelyek a november 13-án kelt katonai megállapodásnak megfelelően, a rend fenntartását és a vasutak biztonságát megóvni vannak hivatva. A magyar csapatok nem fosztogatták a szlovák népességét és sohasem mentek túl azon feladat határait, hogy véget vessenek a közelgő anarchia veszélyének, amely anarchia éppen abból a tényből állhatott volna elő, hogy az irreguláris cseh csapatok a vasúti közlekedés elé akadályokat állítva, a síneket felszedve, a telefonhuzalokat elvágva, arra törekedtek, hogy a szénzállítást és az élelmezést lehetetlenné tegyék.

A fegyverszüneti megállapodás 2. §-ának az a célja, hogy a magyar kormány részére a belső igazgatási hatalomnak teljességét az egész magyar államban biztosítsa. Amde az 1. §. szerint a kiűritendő sávon túl eső területeknek cseh csapatok által fogantatott elfoglalása különbözik attól a megszállástól, a melyről a megállapodás 3. §-ában van szó és teljesen illuzoriussá teszi, hogy a magyar kormány az országban a rendet azokkal a

közigazgatási hatóságokkal tartsa fenn, amelyek tőle függenek.

A cseh-szlovák államnak a szövetségesek és a magyar állam által történt elismerése nem ad jogot annak feltételezésére, hogy a Magyarország név alatt ismert 1000 éves államnak semmiképp sem kétséges határai mintegy automatikus módon máris megváltoztak és ezáltal megelőzésére jött létre ama békekonferencia határozatának, amely egyedül lesz illetékes a határkérdések végleges megoldására, amit a cseh-szlovák köztársaság miniszterelnöke 1918 november 14-én kelt és a magyar népköztársaság miniszterelnökéhez intézett sürgönyében is kifejezetten elismert.

A magyar népköztársaság kormánya ily körülmények között azt a megokolt kérelmet terjeszti elő, hogy a fegyverszüneti megállapodás pontos végrehajtása végett

1. megfelelő rendszabályok tétessenek abból a célból, hogy a cseh irreguláris csapatok tartózkodjanak a magyar állam bármely terület részének kizárólagos elfoglalásától.

2. ismertessék el kifejezetten, hogy a fegyverszüneti megállapodás 2. §-a értelmében és annak korlátai között a magyar népköztársaság kormánya a belső rend biztosítása céljából jogosítva van gyalogsági vagy lovassági csapatokat küldeni a magyar állam területének minden részibe, kivéve természetesen a fegyverszüneti megállapodás 1. §-a szerint kiűritett vidékre.

3. vegyes bizottság által fogantatandó vizsgálat rendeztessék el haladéktalanul abból a célból, hogy megállapítsa a fegyverszünetnek különböző módon történt megsértését, amely a magyar állam északnyugati részén cseh csapatok, vagy más cseh egységek részéről következett be, továbbá, hogy ísztázza azt is, hogy ennek a jegyzéknek 1. bekezdésében foglalt tényállítások a valóságnak megfelelnek.

Fogadja Alezredes Ur megkülönböztetett tisztelettel kifejezését.

Károlyi.

A kormány proklamációja

A kormány a következő proklamációt hozta ki:

Magyarok!

Vyx alezredes, a keleti szövetséges hadseregek nevében december 3-án azt követeli, hogy a magyar csapatokat az egész től vidékről a fegyverszünet értelmében haladéktalanul vonjuk ki, mert a cseh hadsereg beavatkozására a cseh-szlovák állam fel van jogosítva.

Ugyanakkor román csapatok szállják meg Erdélyt és sok helyütt átveszik a közigazgatást, amely pedig a fegyverszünet értelmében mindenütt a magyar kormánynak van fenntartva.

A magyar népköztársaság kormánya és minden egyes polgára tudja, hogy a fegyverszüneti szerződés szelleme egészen mást követel. De a kormánynak nincs hatalmában követeléseket és tényeket megvalósítani. Amikor azonban a kormány ezen követeléseket teljesíteni, vagy a tényeket tűrni kénytelen, egyidejűleg a magyar népköztársaság nevében ünnepélyesen kijelenti, hogy a kényszerűséggel szemben az ország semmiféle jogáról le nem mond és az ország sorsának döntő bírójaként az erőhatalommal szemben csak a jogot és igazságot ismeri el.

Magyarok!

A népköztársaság kormánya arra kéri benneteket, hajoljatok meg a kényszerítés előtt, ne nyujtsatok se alkalmat, se ürügyet arra, hogy összeütközésre vagy éppen vérontásra kerüljön a sor. Ne feledjétek, hogy minden ilyen eset rontaná helyzetünket a nem-sokára összeülő nemzetközi békekonferencián. Mert mi még mindig reméljük, hogy az er-tente, ha jól megismerné ügyünk igazságát, érvényesíteni fogja nálunk is a népjogoknak azokat a magasabb elveit, melyeket az egész háború alatt hirdett és nem fogja megengedni, hogy Magyarország jogosulatlan hódító törekvésekáldozatává essék.

Magyarország területi épségét sokszor fenyegette veszedelem. A török időkben másfél századnál tovább volt az ország több részre feldarabolva, mégis újból eggyé lett, mert ez a szent egység nem emberi mesterkedés eredménye, hanem a természet műve, amely ellen tartósan semmiféle erő nem érvényesülhet. A megszálló román hadsereg összes szuronyai és ágyúi sem akadályozhatják meg a Marost és a Szamost abban, hogy ne a Tisza felé siessenek és a világ összes árkászai és műszaki csapatai sem hordhatják el az erdélyi havasokat, melyek elválasztják Magyarországot Romániától. A Vág, a Nyitra, a Garam és az Ipoly, az összes utak és vasutak hozzánk fűzik szlovák testvéreinket és a magyar népköztársaság kormánya mindent meg akar tenni, hogy a jövőben ne csak az élettelen természet, hanem a testvéri szeretet kapcsolja hozzánk összes nem magyar polgártársainkat.

Ma is, mint már korábban lépésünk első pillanatában, készek vagyunk teljes közigazgatási és kulturális autonómiát adni a velünk élő összes nemzeteknek. Szabad, demokratikus keleti Svájcot akarunk csinálni a régi Magyarországból. A határainkon kívül lakó szomszéd népekkel is barátságos, békés megegyezést keresünk és reméljük, hogy meg is fogunk találni.

A kormány előtt most az a feladat áll, hogy az ország boldogulását azokkal az eszközökkel és azokon a tereken mozdítsa elő, amelyek rendelkezésére állanak. Ez pedig a gazdasági életnek és a közrendnek fenntartásán kívül csak egy lehet: az ország demokráciájának kiépítése és erősítése. A választójog, a földkérdés, az adó és az iskolaiügy demokratikus és legsürgősebb megoldását, a szabadságjogok biztosítását, a népjóléti intézmények megalkotását semmiféle külső hatalom nem akadályozza. Ezeknek rendezésén a kormány változatlan erővel dolgozik tovább. Ezek a demokratikus intézmények lesznek Magyarország erősei nemcsak a küszöbön álló béketárgyalásokon, de az eljövendő késő századokban is. Rövid epizód legyen a régi kormányok büne: a világháború és a nyomában járó zűrzavar. Térjünk vissza a régi szabadságért buzgó, népjogokért küzdő politikánk hagyományaihoz, amelyek hazánkat egykor a külföld előtt nemcsak hatalmassá, de ami minden hatalomnál többet ér, kedvelté tette.

Magyarok!

Támogassátok a kormányt céljában, hogy a komor időkben az életmiser- és szénhiány lehetőségei mellett mindnyájatok létét biztosítsa, hogy legalább a béketárgyalásokig méltányos megegyezést teremtsen a velünk élő nemzetekkel, hogy szomszédaink, sőt ellenségeink rokonszenvét és becsülését a ma-

gyar nemzet számára megszerezze, mert a nemzetek szívbéli kibékülésének ideje is el fog következni. Álljunk egy a világ előtt, mint akik ennek az időnek elkövetkeztétől tőlünk telhetőleg mindenben előmozdítottuk.

A magyar népköztársaság kormánya nevében

Károlyi Mihály
miniszterelnök.

Debrecenbe hozatják a mármarosai sókészletet

A fosztogatók elrabolták a város 12,000 literes orsovai petróleum-szállítmányát

Debrecen város közönsége az utóbbi időben mind hangosabban panaszkodott a petróleum-ellátás miatt, egyrészt mert egyáltalán nem jutott petróleumhoz, másrészt mert egyes kereskedők, akiknek még volt petróleumuk, azt csak azoknak adták, akik egyebet is vásároltak. Egyébként is a legutolsó nagyon kis mennyiségű petróleumból csak igen kevés kereskedő kapott és legnagyobb részét azok, akik nem a szegényebb, tehát a petróleumra jobban ráutalt lakosság körében vannak.

Az ügygel most foglalkozott a közéleti bizottság is, amelynek határozata értelmében a közéleti bizottság értesíti a közönséget, hogy a petróleum-ellátás tekintetében a legnagyobb nehézségek elé nézünk. — A közismert politikai viszonyok miatt az erdélyi petróleumfinomító gyárak nem szállítanak. — A sátoraljaihegyi petróleumfinomító csaknem üres, az orsovai gyár üzemét beszüntette, a pozsonyi nem szállít, úgy, hogy a központi kormányzat csak 1—2 petróleumfinomító készletére számíthat. Ez az oka annak, hogy a város részére a multhoz képest esekély mennyiségű petróleumot utálnak ki. Ezek a nehézségek már a novemberi kiosztás alkalmával mutatkoztak. A városnak egy 8000 literes tétele nem érkezett meg és egy utban levő 12,000 literes tételét utközben, a torradalom első napjaiban kirabolták, úgy, hogy még a hordók sem kerültek meg. Ezek a sajnálatos körülmények voltak az okai annak, hogy a november hónapra kiadott 40,000 petróleumjegyből 7000 jegyet a kereskedők beváltani nem tudtak. A jegy kiadása alkalmával az utközben elvesztett 12,000 literes petróleumszállítmány feladása jelezte volt, annak a megérkezésére tehát bizony számíthatunk. — Ilyen viszonyok mellett a decemberi petróleumkiosztás csak redukált mértékben történhetik meg.

Ma úgy áll a helyzet, hogy Debrecenben egy kereskedőnek sincsen készlete, a kormány a december havi fogyasztásra az almásfüzitői petróleumfinomítóból 150 mm. petróleumot utalt ki, ami 16,000 liter petróleumnak felel meg. A szállítmányért fegyveres őrséget küldött a közéleti bizottság. Minthogy tehát a múlt havi 40,000 liter petróleummal szemben december hónapra csak 16,000 liter petróleumra lehet számítani, a kereskedők a jegyekre a petróleumot csak redukált mértékben adhatják ki. A közéleti bizottság a kvóta megállapításánál akként határozott, hogy a gáz- és villanyvilágítással felszerelt háztartások december hónapra jegyet nem kaphatnak, az egy személyes háztartások egy jegyet, a rendez háztartások két jegyet, az önálló iparosok, ha iparukat folytatják és műhelyükben a gáz- vagy villanyvilágítás felszerelve nincsen, még két jegyet, a mezőgazdák 100 holdon aluli birtok után két jegyet, 100—500 holdig terjedő birtok után négy jegyet. — Az erre vonatkozó jegyeket a lisztiroda már a legközelebbi napokban kiadja. Petróleumjegyét mindenki a lakása szerint illetékes lisztirodában kapja meg. Hogy a kiadandó petróleumjegyek mikor és milyen mennyiségben lesznek a kereskedőknél beválthatók, ez külön hirdetmény útján fog a lakossággal közöltetni.

Mindenki annál a lakosságnál válthatja

be a petróleumjegyeit, amelyik kereskedőnél azt beváltani kívánja.

Erre vonatkozóan a közéleti bizottság ügyosztály még a következő közlést adta ki:

A város közéleti bizottságának tudomására jutott, hogy a petróleummal rendelkező kereskedők a hozzájuk bemutatott petróleumjegyeket csak azok részére váltják be, akiknek élelmiszerkönyve náluk van elhelyezve.

Ezért még egyszer felhívja a közönség figyelmét és utasítja a kereskedőket, hogy ha készletük van, minden hozzájuk bemutatott petróleumjegyet kötelesek beváltani. Ellenkező eljárás kihágást képez és szigorú büntetést von maga után.

Nem emelik a tej árát

Azonkívül a közéleti bizottság elhatározta, hogy a petróleum ezáltal szélesebb körben fog kiosztatni a város egész területén.

Csontos László, a teigazdaság igazgatója, előterjesztést tett a közéleti bizottságnak arról a veszélyről, hogy a tejtermelés folytonosan csökken, mert a tejtérmékekért a tehenetulajdonosok keveslik a megállapított árakat és miután a tehenért a mézárások nagy árakat adnak, inkább eladják az állatokat. Föltette a kérdést, nem kellene-e emelni a tejárakat.

A bizottság azonban abban állapodott meg, hogy a tej árát nem emeli, hanem a legérélyesebb eljárással felkutattatja a város területén levő tejtermeléseket, azokat lefoglaltatja és a teigazdaság rendelkezésére bocsátja. Egyben előterjesztést tesz a közgyűlésnek, hogy a teigazdaságot minden állzat árán fejlessze és tartsa fenn és tiltsa meg növekedéskiosztók és tehenek levágatását.

Burgonya-ellátás

Foglalkozott a bizottság a lakosság burgonya-ellátásának kérdésével is. Elhatározta, hogy felszólítja a város szerződéses vállalkozóját, hogy a szabócsomolyai, nyirbogatyi kintait burgonyát azonnal szállítsa Debrecenbe, mert ellenkező esetben a kormánybiztos intézkedését veszik igénybe.

Tekintettel arra, hogy az élesztő-gyárak nem termelnek elég élesztőt, a bizottság úgy határozott, hogy élesztőt csak azoknak az ipari üzemeknek ad ki, amelyeknek erre föltétlenül szüksége van.

Elhozzatják a máramarosszigeti sókészleteket

A sóhiányt úgy oldják meg, hogy a kormánybiztos útján vagonokat küldenek ki Máramarosszigetre, onnan az összes sókészletet Debrecenbe hozatják s ebből látják el az egész kerületet sóval. Ez intézkedést minél hamarabb végre akarják hajtani, mert a románok veszélyeztetik e sómennyiségeket, amelyek esetleg teljesen elvesznek a magyarság részére.

A bizottság végül fölkérte Zöld József tb. tanácsnokot és Lukács Andor igazgatót, hogy ezekben az ügyekben járjanak el Handler Gyula kormánybiztosnál, aki a szükséges tudnivalókat illetően tájékoztatni fogja a közönséget.

Az új sajtótörvény

Budapesti tudósítónk táviratozza: A kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak, amelyen Berinkey Dénes dr. igazságügyminiszter előterjesztette az új sajtótörvényt, amelynek szövege a következő:

1918. évi 2. néptörvény a sajtószabadságról

1. §. Gondolatait sajtó útján mindenki szabadon közölheti és szabadon terjesztheti.

2. §. Előző vizsgálatnak nincs helye. A sajtótermékeket csupán bírói ítélet alapján lehet lefoglalni. A sajtótermékeket csupán bírói ítélet alapján lehet lefoglalni. A sajtótermékek utcai terjesztéséhez, ideértve a falragaszok kifüggesztését is, hatósági engedély nem kell. A lapbiztosíték eltöröltetik.

3. §. Sajtó útján elkövetett büncselekmények esetében a felelősség fokozatosan ter-

heli a szerzőt, a kiadót, időszaki lapoknál a szerzőt, a felelős szerkesztőt, a kiadót. Ha a sajtótermék a nemzetgyűlésnek, hatóságnak, vagy törvény által alkotott egyéb testületnek nyilvános iratait vagy tárgyalásait hív szelvényben és igazán leközi, bünvádi eljárásnak nincs helye.

4. §. E néptörvénynek azok a rendelkezései, melyeknek végrehajtására további intézkedés nem kell, azonnal életbelépnek. A többi rendelkezések végrehajtására szükséges szabályokat, valamint a sajtószabadság egyéb szabályait a népkormány sürgősen megállapítani köteles. A szabályozás maga rendelettel is történhetik, de ez nem érintheti a jelen törvényben foglalt alapelveket.

A minisztertanács elfogadta a tervezetet, miáltal a nemzetgyűlési határozat értelmében az már ma törvényerőre emelkedett.

Mackensen Nagyváradon

A 11. német hadsereg lefegyverezés után hazavonul

Nagyvárad, december 4. Ma délután 2 órakor futott be a nagyvárad püspöki rezidencia udvarára Mackensen vezértábornagy autója. A tábornagyot, akit legszűkebb környezeté kísérte, Széchenyi Miklós gróf nagyvárad püspök fogadta.

A tábornagy első szárnysegédét biztatta meg, hogy az újságíróknak rendelkezésére álljon. A szárnysegéd jelezte az újságírók előtt, hogy Nagyváradra a 11. hadsereg főparancsnoksága érkezik, amelynek vezérkari főnöke Scholtz tábornok. Mackensen tábornagy Budapestre a magyar kormányhoz Schwartzkopf tábornok vezérkari főnököt küldte ki, hogy tárgyaljon a vasut, a posta és az élelmiszer kérdésében. Budapesten fognak tárgyalni az esetleges internálás és lefegyverezés kérdésében is. — Nagyváradon és a vidéken egyelőre nagyobb német osztagok maradnak. A mostani elrendezkedésnek az a célja, hogy Mackensen 170,000 emberét az entente által megszállandó területekről a demarkációs vonalon innen vonják vissza.

A szárnysegéd kijelentette, hogy a hadseregben a fegyelem teljes, a katonákat csak az keseríti el, hogy később juthatnak haza, mint szeretnék volna. Román részről megkísérelték — maga a román kormány is — hogy összeköttetésbe lépjenek velük. Ők azonban ragaszkodtak a Németországból jött parancsukhoz, hogy kizárólag a magyar kormánnyal tárgyaljanak. Gyulafehérvárott a román nemzeti tanács azt kérte, hogy a nemzetgyűlés előtt ne vonuljanak keresztül a városon. A dolog így is nyert elintéztést és a nemzetgyűlés után rögtön megkezdtek az elvonulást a városon.

Mackensen egyelőre Nagyváradon marad. Nagyvárad tartózkodását négy hétre tervezi. Nagyváradra vonatkozóan az a leglényegesebb a dologban, hogy addig, amíg a németek ott lesznek, a románok bevonulása egészen kizárt dolog.

Érdekes volt a szárnysegéd ama kijelentése, hogy a lefegyverezett német csapatok Oderbergen és Csehországon keresztül vonulnak haza, Mackensennek biztosítéka van arra, hogy a cseh kormány nem fog ez elé akadályokat gördíteni. A tábornagy nagyvárad tartózkodásának ideje alatt személyesen keresi föl ama nagyobb városokat, ahol nagyobb csapatrészek lesznek. Mihelyt a magyar kormánnyal a most folyó tárgyalások alapján a megállapodás létrejön, azonnal érintkezésbe

lép az ottani magyar hatóságokkal. Mindaddig azonban, amíg a vezérkari főnök Budapestről vissza nem érkezik, semmiféle hivatalos lépést nem tesz. Az élelmezés tekintetében szükséges beszerzéseket a napi áron eszközlik mindenhol az elszállásolási területen. A magyar kormánytól a zükséges engedélyük megvan.

Az idegen csapatok inváziója

A hadügyminisztérium sajtóosztálya utján szerdán reggel az alábbi jelentést adta ki a Magyarország területére benyomult idegen csapatokról:

Csehek: Nagyszombat és Szered között a csehek megtámadták és átmenetileg megszállták Vágkeresztúrt, de karhatalmi csapataink tűzérzségi támadással kiverték őket. Farkashidtól (Vágkeresztúrtól) délnyugatra szintén megüszültek a csehek támadási kísérletei. Pöstyén és Nagytapolcsány között. Vezekénynél és Radosnánál állanak a csehek. — Trencsénbánon át előnyomuló részük Hríbenyig jutottak. Járóreink harcra keveredtek velük. Egyébként a helyzet változatlan.

Románok: A Marosvásárhelyen át előnyomuló románok elérték Járadiót, a Maros déli partján.

Szerbek: Nincs jelenteni való.

A szerbek Somogy megyében

Kaposvárról jelentik: A szerb csapatok megsérte a fegyverszüneti szerződést, állították Somogyvármegye határát és megszállták Barcsot és Szigetvárt. A hatóságok tiltakoztak a megszállás ellen, de a szerb csapatok parancsnoka nem vette figyelembe a tiltakozást. A szerbek Barcson lefegyverezték a nemzetőrséget és megtiltották az öt legfiatalabb korosztály bevonulását. Szigetvárott összegyűjtötték a lakosságtól elszedett fegyvereket.

Olasz erőszakosságok horvát területein

Zágráb, december 4. Az olaszok 220 emberrel megszállták Veglia szigetét, ahol állandóan különféle atrocitásokat követnek el. Így megtiltották az istentiszteleteknek horvát nyelven való tartását. A vegliai püspök ez ellen erélyes tiltakozást jelentett be.

Az osztrák-német nemzetgyűlés Német-Ausztria szétdarabolása ellen

Bécs, december 4. Az osztrák-német ideiglenes nemzetgyűlés mai ülésén Bauer Ottó külügyi államtitkár hosszabb beszédet tartott, melyben igen sötét színekkel esetezte a csehek, olaszok és délszlávok előnyomulása folytán, továbbá az élelmiszer- és szénhiány miatt előálló helyzetet. A legélesebb szavakkal bírálta a csehek, délszlávok és olaszok eljárását, amellyel Német-Ausztria védtelen testéből darabokat vágnak ki erőszakos uton. — Figyelmeztetett arra, hogy ilyen rablóhadjáratok minő káros következménnyel járnak a jövő szempontjából. Az osztrák-németek sohasem fognak beletörödni abba, hogy olyan területek, amelyekben túlnyomó többségben laknak német-osztrákok, idegen uralom alá kerüljenek. Súlyos szemrehányásokkal illette a volt hadseregparancsnokságot, amely nem intézkedett idejekorán, hogy olasz részen is fegyverszünet álljon be ugyanakkor, amikor a mi katonáink már régen letették a fegyvert. Ez a büntös mulasztás az oka annak, hogy a háború utolsó pillanataiban még több százezer katonánk olasz fogságba került. Oroszországi hadifoglyainkról jelentette, hogy nem szolgálhat pontos fölvilágosítással, mert a fennálló összeköttetés nagyon hézagos és nehéz, mi-

után Oroszországban levő hadifoglyaink nincsenek ellátva kellő ruházattal és élelmiszerekkel s így ki vannak téve az ötédi tél borzalmainak.

Leszerelték a volt osztrák-magyar flottát

Lugano, december 4. Az Agence Havas jelentí: Az osztrák-magyar flotta legnagyobb részét már leszerelték és internálták. A volt monarchia kereskedelmi flottáját most hozzák helyre és felszerelik, hogy a szövetségesek által megállapított szabályok értelmében újból üzembe helyezték.

A debreczeni karhatalom harca fegyveres rablókkal

A rend biztosítása a debreczeni máv. üzletvezetőség területén

A nyugodt fölcsin alatti nyughatatlan és rendbontó elemek még mindig gondot okoznak a debreczeni karhatalmi parancsnokságnak, amely Hajdúvármegyén kívül a debreczeni máv. üzletvezetőség területén is fentartja és biztosítja a rendet.

A rend helyreállítása és biztosítása meglehetősen zavartalanul folyik, egyes helyeken azonban fegyveres összeütközésre is került a dolog. Így Kapnikbányán a debreczeni karhatalom kiküldött különítménye épen akkor ért a faluba, amikor egy fegyveres rablóbanda járában fosztogatott és rabolt. A karhatalmi csapat azonnal megadásra szólította föl a rablókat, de ezek fegyveresen ellenálltak és lövéseket adtak le a katonákra. A karhatalmi csapat erre szintén tüzelni kezdett és több rablót le is lőtt. A rablóbanda rövid ellenállás és harc után szétrebent, néhány tagja a karhatalmi csapat hatalmába került. A katonák azután az egész vidéket megtisztították a rablóktól.

Ugyancsak a debreczeni karhatalmi parancsnokság küldött csapatot tegnap Máramarosszigetre. Innen ugyanis azt a telefonjelentést kapta, hogy Máramarosszigetre több román tiszt érkezett, akik kimentek egyes falvakba és ott zsidó pogrom rendezése mellett agitáltak és ma is agitálnak.

E hír folytán a karhatalmi parancsnokság 40 főből álló csapatot 2 géppuskával 2 tiszt vezetése alatt indított tegnaputba, hogy biztosítsa ott a nyugalmat és megakadályozzon minden mozgalmat.

Nagyobbszabású akciót indított a karhatalmi parancsnokság az irányban is, hogy a Szabolcs, Máramaros és Szatmár megyékben levő katonai és kincstári anyagokat, amelyeknek értéke több száz millió korona, megmentse. Ezért, miután mind több és több erő áll a parancsnokság rendelkezésére, minden irányba csapatokat küldött ki, amelyeknek célja e vagyonok hirtokba vétele és Debrecenbe szállítása.

A rend végleges megteremtése érdekében rendfentartó csapatok járják be az összes városokat és falvakat, amelyek a máv. üzletvezetőség területén fekszenek és megtisztítják a rendzavaró turbulens elemektől. — A karhatalmi parancsnokság egyben intézkedett, hogy a kibocsátott rendelet értelmében a fegyvereket mindenkül szedjék be és szigorúan figyelmeztessenek a hatóságok mindenkit, hogy fegyvereket senki ne tartson magánál, akinek erre engedélye nincsen.

A németországi események

A gárdaezredek az Ebert-kormány mellett

Berlin, december 4. Tegnap olyan esemény történt, amely lényegesen megerősítette a mérsékelt elemek helyzetét a kormányban. — Husz gárda ezred, amelyhez több is fog csatlakozni, elhatározta, hogy szilárdul támogatja az Ebert-kormányt. Az ezredek bizottságot választottak, amelyek bizalmukat fejezték ki a kormány iránt és biztosították, hogy az összes gárdaezredek rendelkezésére állanak a kormánynak.

A Spartacus-csoport követeli Hindenburg letartóztatását

Berlin, december 4. A „Rothe Fahne”, a Spartacus-csoport központi lapja, jelentí, hogy tegnap este császárhű csapatok visszatértek a harctérről és Thornban megostromolták a városházát, amelynek ormán a vörös lobogó lengett. Félő, hogy más ellenforradalmi csapatok is jönnek. Ezért haladéktalanul le kell tartóztatni Hindenburgot a vele egy huron pendülő tisztekkel együtt és vissza kell rendelni a főhadiszállást Berlinbe. Gondoskodni kell arról, hogy a frontról visszatérő csapatokat megbízható tisztek vezessék haza.

A német hadikárpótlás

Amsterdam, december 4. A Manchester Guardian közlése szerint Lloyd George és az angol kormány több tagja nem fognak teljes hadikárpótlást követelni Németországtól, nehogy Németországot hosszú időre a szövetségesek rabszolgájává tegyék. Ilyen eljárás méltó lenne a két évszázad előtti időkhöz, de most nincs helyén. A lap jelentí még, hogy a béketárgyalások nem kezdődnek meg január előtt, előbb be kell várni a német nemzetgyűlés összeülését, amely tisztázni fogja a helyzetet.

Zsákszámba viszik az aranypénzt a volt német császárnak

Hamburg, december 4. Az itteni munkás- és katonatanács elnöke kijelentette, hogy 20 zsák aranypénz van utban Hollandia felé. Vilmos excsászár házigazdájának címezve. A nagy arany mennyiség Vilmos excsászárnak volna rendelkezésére bocsátandó.

Tüntetés Asquith ellen

Amsterdam, december 4. A Reuter-ügynökség jelentí: Asquith volt miniszterelnököt, mikor tegnap Skótzországban beszédet tartott, több száz katona kifütyülte. A volt miniszterelnököt később az utcán is sértegetésekkel illették.

— Katonaköteles egyént nem szabad alkalmazni. A debreceni kereskedelmi és iparkamara ezuton is közli érdekelttségével, hogy a népköztársaság akaratából az öt legfiatalabb korosztálynak (azoknak, akik 1896-tól 1900-ig születtek) a népköztársaság rendjének és biztonságának fentartására be kell vonulnia. Gyárban, műhelyben, üzletben, irodában nem szabad alkalmazni senkit, aki e katonai kötelezettség alá tartozik s a népköztársaság a legszigorúbban fogja büntetni azt a munkaadót, aki e rendelkezést megszegi. Minden gyáros, iparos, kereskedő, pénzintézet, vállalkozó, szóval minden munkáltató 24 órán belül köteles levélben bejelenteni a hadügyminiszteriumnak, hogy alkalmazottjai közül kiket utasított a katonai szolgálat azonnali megkezdésére s hogy az illetők — névszerint felsorolva — hova vonulnak be. Ezt a bejelentést a posta díjmentesen továbbítja. Nem vonulnak be a testleg

alkalmatlanok és egyelőre azok, akiknek fölmentése még érvényben van. A kamara kéri és elvárja érdekeltiségétől, hogy a rend és biztonság fentartását célzó fenti rendelkezések mindenben eleget tesz.

El akarják szállítani a ruhákat a debreceni anyaggyűjtő telepéről

A volt katonatisztek a kormánybiztoshoz

A már leszerelt katonáknak, a még le nem szerelt katonáknak, az itthon élt férfitársaságának megélhetési gondjai között a legnagyobb gondja, hogy mivel pótolja elrongyolódott, teljesen tönkrement ruháját. Nagyon sok katonára azért hordja még mindig az egyenruhát, mert nem tud polgári ruhát szerezni. Debrecenben polgári ruha vagy ahhoz való szövet alig van és ami van, olyan horribilis drága, hogy azt megfizetni nem lehet.

Ezzel szemben a katonai raktárak és ezek között a volt debreceni *Materialsammelstelle* raktára bővelkedik a szövetekben, amelyekből polgári ruhát is lehetne készíteni. Katonatisztek becslése szerint 5-6 millió koronára rug az az érték, ami az anyaggyűjtő állomásnak a vágóhid mögött levő raktártelepén van. Ruhák, szövetek, hőneműek, szőrmeféle hatalmas tömege és pedig olyan tömege van a raktárakban, hogy azzal a ruháinséget Debrecenben igen nagy részben enyhíteni lehetne. Az itt főlhalmozott készletek nagy tömegére enged következtetni maga az a körülmény, hogy a debreceni *Materialsammelstelle* az egész hetedik hadsergeparancsnokság ellátására volt berendezve.

A leszerelő és már leszerelt tiszték már régebben hangoztatták, hogy ruhaigényüket ebből a raktárból kellene kielégíteni és az anyagokból a polgárságnak is lehetne juttatni. — Mindaddig azonban nem történt semmiféle ilyen irányú intézkedés.

Sőt ma már épen olyan intézkedések történtek, hogy az anyaggyűjtő állomás raktáraiban főlhalmozott készleteket elvigyék Debrecenből. Tegnapelőtt ugyanis Debrecenbe érkezett egy százados gazdasági tiszt, a honvéd központi ruhatár kiküldöttje, akinek az a feladata, hogy a készleteket számbavegye és azoknak Budapestre irányításáról gondoskodjék.

Ennek a hírére most a debreceni tiszték, akik most szerelnék le vagy most fognak leszerelni, mozgalmat indítottak aziránt, hogy a debreceni anyaggyűjtő állomás raktáraiban levő ruházati cikkeket és anyagokat ne szállítsák el Debrecenből, hanem azokból elsősorban őket elégítsék ki, illetve csak a Debrecen szükségletének kielégítése után megmaradó anyagokat vigyék el Debrecenből.

A mozgalom vezetői, akik mögött több mint 600 tiszt áll, kérésükkel a kormánybiztoshoz fordulnak, hogy akadályozza meg a raktár készleteinek elvitelét.

HIREK

— Elmaradt az egyházkerületi közgyűlés. A tiszántúli református egyházkerületnek november hó 22-re meghirdetett közgyűlését az elnökség a bekövetkezeti események miatt a mai napra halasztotta. A közgyűlést azonban a bekövetkezett újabb politikai események és az utazási nehézségek miatt ma sem lehetett megtartani s így azt újabb határidő kitűzése nélkül elhalasztották.

— A debreceni köztársasági párt ezután kéri azon tisztelt polgártársakat, kik a vasárnapi nagygyűlésen belépési nyilatkozatot vittek el aláíratásuk végett, sziveskedjenek azokat a pártirodában e héten okvetlenül bemutatni, hogy a belépett új tagokat nyilvántartásba vegyünk. Üdvözlettel az elnöki tanács.

— Ferenc Ferdinánd árváitól elikkasztottak 7 millió koronát. Bécsből táviratozzák: Az államtanács a legutóbbi napokban foglalkozott néhai Ferenc József végrendeletével és vizsgálatot indított, mert alaposnak látszik az a feltevés, hogy az elhunyt uralkodó akaratát nem hajtották hiven végre. Különösen 7 millió koronát nem fordítottak a végrendeletben megállapított célra. Ezt a néhai király Ferenc Ferdinánd gyermekeinek, a Hohenberg hercegeknek szánta, de a végrendelet végrehajtói nem fizették ki. Ezt az ügyet a legközelebbi napokban tisztázni fogják. Sylvester dr. jegyző megbízást kapott a végrendelet rendelkezéseinek pontos végrehajtására.

— A miniszterelnök a debreceni köztársasági pártához. Károlyi Mihály miniszterelnökhez a debreceni köztársasági párt a vasárnapi zászlóbontás alkalmából meleghangu üdvözlő táviratot intézett, melyre Károlyi a következő táviratban válaszolt:

Köztársasági párt Debrecen. Fogadják szívjből jövő hálás köszönetemet a meleghangu üdvözlőtetért. Adja Isten, hogy sokat szenvedett hazánk, ez új köztársaság ezental szebb napokat lásson. Károlyi.

— A kórházbizottság ülése. A kórházi bizottság ma délután Tóth Emil dr. tanácsnok elnöke alatt ülést tartott. A bizottság tárgyalás alá vette a kórházi temetkezési vállalkozó 30 százalék drágasági pótlék megadása iránt benyújtott kérelmét. A bizottság nem javasolja a kérelem teljesítését, hanem, miután a vállalkozó szerződése 1919. január 1-én lejár, a kórházi temetkezések ellátására nyilvános árlejtés kiírását javasolja, amelyre az ajánlatok december 20-án délután 5 óráig adandók be. Javasolja továbbá, hogy 1919. január 1-től a kórházi orvosoknak és tisztviselőknek városi pótlék szavaztassék meg. — Egyben intézkedett, hogy a kórházi ápolók és egyéb alkalmazottak és napidíjasok helyzete megfelelő módon javíttassék.

— A tartalékos és népielkelő tiszték szervezkedése. A tartalékos és népielkelő tiszték, önkéntesek és szellemi munkás katonák hajdumegyei csoportjának intező bizottsága tegnapi ülésében foglalkozott az egyesületi tagok ruha szükségleteinek biztosításával. Több hozzászólás után elhatározták, hogy küldöttségileg keresik fel Handler Gyula kormánybiztosra nézve, hogy a debreceni katonai raktárak készleteiből a tagok szükségleteire alkalmas cikkeket megfelelő mennyiségben az egyesület útján a tagok részére kiutaltassanak. A leszerelési illetékek kérdésének ügyében elhatározták, hogy felirattal fordulnak az országos egyesülethez az irányban, hogy azok a nyugállományba helyezett, felmentett és tartósan szabadsággolt katonaezvények, akik két évig szolgálatot teljesítettek, szintén részesíthessenek azokban a leszerelési illetékekben, melyekben a leszerelés előtti elbocsátásuk révén a jelen rendeletek szerint nem részesülhetnek.

— Szegény gyermekek fölruházása. A szegény gyermekek fölruházása alakult Polgári Asztaltársaság e hó 7-én, a Dréher-sör-esarnok összes helvéseiben tartja évi közgyűléssel egybekötött fölruházó estélyét. — Fölruházás kezdete délután 5 és fél órakor, amely után tisztújító közgyűlés, társasvacsorával egybekötve záróráig. Társasvacsora étlap szerint. Zenész: Kiss Béla és zenekara. A jótékonyságra tekintettel, szíves adományokat köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázza az asztaltársaság.

— Hadisegélyek és leszerelési illetékek kifizetése. A városi adóhivatal közli: Értesítenek az I. és VI. kerületben lakó hadisegélyesek és leszerelési igazolvánnyal ellátott katonák, hogy i. hó 5-től kezdve a hadisegélyek és leszerelési illetékek kifizetése Fűvész kert-utca 4. szám alatt (régi gazdasági tanintézet) fog részükre teljesítenni.

— Az osztrákok elkobozzák a rendek vagyonát. Bécsből táviratozzák: A német-osztrák államtanácsban Teuffel államtanácsos indítványt nyújtott be a nemesség, minden cím és rang eltörléséről, az adományozott birtokoknak és a rendek vagyonának elkobzásáról. Az államtanács utasította az állami jegyzőt, hogy megfelelő törvényjavaslatot dolgozzon ki.

— A Radikális Párt és a középosztály szervezése. A munkáság nagy sikereit szerzett voltának köszönheti. Itt az ideje a középosztály megszervezésének, mely nélkül sem anyagi eredményt, sem politikai befolyást nem nyerhet a dolgozó polgárság. A szervezés szükségességét már évekket ezelőtt hirdette a Radikális Párt neves tagja, Supka Géza dr., ki a párt vasárnap délelőtt 10 órakor a Bikában tartandó nagygyűlésen is fog erről beszélni. Mindenki, ki a középosztály érdekeit szíven hordja, jelenjen meg a vasárnapi nagygyűlésen.

— A színhány Bécsben. Bécsből táviratozzák: A kormány a színhány miatt a legszigorubb rendszabályokat léptette életbe. A színházakat, mozikat és kabarékat holnaptól kezdve bezárják. A vendéglőket és kávéházakat este 9 órakor zárják be, az üzleteket pedig délután 4 órakor. A házak kapuit este 8 órakor zárják. A villamosművek igazgatója kijelentette, hogy ha nem kaphatnak szénét, 12-én beszüntetik az üzemet.

— Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Mélységes fájdalommal tudatjuk felejthetetlen jó férjem, szerető édes apánk, apósunk, nagyapánk, sógorom, nászunk és jó rokonunk polgár id. Deák István földbirtokos, Debrecen szabad város törvényhat. biz. tagja fáradhatlan tevékeny életének 64-ik, boldog házasságának 44-ik évében hosszas betegeskedés után folyó hó 4-én hajnalban bekövetkezett csendes elmulását. — Kedves halottunk földi részét folyó december hó 5-én, csütörtökön délután fél 3 órakor fogjuk Csapó-utca 30. számú házunktól, a nagytemplomban tartandó ima után a Csapó-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Debrecen, 1918 december hó 4-én. Áltás és béke poraira. Sógora: pol. Polgáry József és neje Kiss Mária gyermekeikkel. Nászai: Szalkay András és neje, Szabó László és neje. Bánatos özvegye: özv. Deák Istvánné Kiss Juliánna. Gyermekei: István nejevel Szalkay Juliánnával, Zsuzsika férjével Pásztor Gyulával, György nejevel Szarka Erzsébettel. Unokái: Deák Juliska, Ilona s Erzsike, Pásztor Gyula, Deák István és György. — A temetést Dankó tem. vállalkozó, Kossuth-u. 6. rendezzi.

— Hivatalos eskü. Vargha Endre dr. rendőrségi fogalmazó és Balogh Sándor tb. aljegyző, a közlelmezési ügyosztály referense ma délelőtt tették le az esküt a polgármesteri hivatalban.

— A szervezett pincérek állandó találkozó helye a Royal, ahol az iroda is működik. Az irodahelyiség bejárata a Deák Ferenc utcai oldalon van a zsidó templommal szemben. Irodai órák 9-12 és 2-6.

— Franciául tanulók figyelmébe. A jelenlegi körülmények továbbra is Debrecenben tartanak vissza. Közlöm, hogy holnaptól kezdve ismét megkezdem az új francia tanulmányt hölgyek és urak részére. Továbbra is szíves támogatást kér: Dr. P. Malibert, József kir. herceg-u. 14.

— Koszorúmegváltás. Legányi Gyula dr. orvos halála alkalmából a Mitrovits-család 50 (ötven) koronát adományozott a Debreceni Testvér Egyesület szegényei számára. Köszönettel nyugtatja: Uray Sándor ügyvivő-elnök.

— A Debreceni Feministák Egyesületének elnöksége és tisztikara minden pénteken délután 6 órakor az egyesület helyiségében (Kereskedelmi Akadémia) ülést tart, mely időben az egyesület tagjai egyuttal ügyes bajos dolgaikat előadhatják.

— **Ügyvédek gyűlése.** A debreceni ügyvédi kamara területén működő hadbavonult ügyvédek megbízottai ma ülést tartottak, a melyen háromtagú bizottságot küldtek ki, a mely a vasárnapi nagygyűlést fogja előkészíteni.

— **A vadhus külföldre szállítása.** Az országos vadforgalmi iroda az ország határán kívül eső rendeltetési állomásra szállítási igazolványt kérő félnek az Országos Közélemezési Hivatal rendelkezésére átadott vadért a 3683—1917. M. E. rendeletben a termelő részére megállapított áraknak a 80 százalékát köteles fizetni.

— **Elfogott notorius betörő.** A debreceni rendőrség tegnap letartóztatta Steján Jakab notorius betörőt, aki a múlt télen egymásután törte föl és fosztotta ki a Piac-utcai üzleteket. Amikor a debreceni katonarendőrség akkoriban elfogta, katonaszökevény is volt Steján, akit éppen ezért a temesvári katonai ügyészséghez kísérték át. Steján azonban utközben összeláncolt kezekkel kiugrott a robogó vonatból és elmenekült. Oroszországba szökött ki, ahol áprilistól kezdve november közepéig tartózkodott. Az általános leszerelés hírére azután visszajött Magyarországra s tegnap Debrecenbe jött, hogy itt leszereljen és fölvegye a 360 korona leszerelési illetéket. Azonban nem volt szerencséje, alig tette be lábát Debrecenbe, a rendőrség fölismerte és letartóztatta s most már nagyobb figyelemmel kíséri és adja át a katonai ügyészségnek.

— **Debrecen város tejjgazdasága** elad 2 darab szopósbort, erre nézve zárt írásbeli ajánlat adható be, különként elősúlyban levonás nélkül. Határidő péntek déli 12 óra, ajánlatok városháza, földszint 18. ajtó alatt adandók be. A bort megvétel után azonnal átveendő.

— **Biztonsági vasajtókat, szeszítő és zsírt olvasztó üstöket (kazánok), vasszerkezeteket, lakatos és kovács tömegárukat rendel s szerint készít Iij. Losonczy János, József kir. herceg-utca 16. sz. Telefon 347**

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

CSÜTÖRTÖK: Dolovai nábob leánya.
Zilahy Pál vendégszereplése.
PÉNTEK: Egy férj, aki mindent tud, bohózat.
SZOMBAT: Elvált asszony. C) bérlet.
VASÁRNAP: Délután: Tul a nagy Krivánon. — Este: Mánás Miska, Zöldhelyi Anna felléptével.

Vigszínház

CSÜTÖRTÖK: Tul a Nagykrivánon.
PÉNTEK: Fregolia estélye.
SZOMBAT: Fregolia estélye.
Délután: Egy férj, aki mindent tud.
VASÁRNAP: Fregolia estélye.
Délután: Szegény ifjú története.

A színházi iroda hírei. Zilahy Pál fellépte. Zilahy Gyula fia, aki most érkezett meg a harctérről, vendégszereplés ma a Csokonai színházban. Zilahy a Dolovai nábob leányában Bilitzky kadettet játsza. Az előadás A) bérletben megy. — Tul a Nagykrivánon operett, amely eddig minden előadásával telt házat vonzott, ma kerül színre a Vigszínházban. Ez lesz az operett 23-ik előadása. — Mánás Miska vasárnap kerül színre a Csokonai színházban, Zöldhelyi Annával a főszerepben, aki a Marcsa szerepét játsza.

Fregolia. (A színházi iroda jelentése.) Igen nagy érdeklődés mutatkozik a fővárosi szezon legszenzációsabb attrakciója, Fregolia felléptei iránt, aki látványos és csodás mutatványával három hónapon át vonzolta a közönséget a Fővárosi Orfeumba. Az előadás keretében színre kerül Mister Galambos, egy felvonásos falusi életkép, melyet közírtársasági tendenciája miatt 1914-ben a belügyminiszter betiltott.

Mennyei narancsok, mese a boldogságról filmjáték 5 felvonásban. Ez a bájos film ma utoljára az Apollóban.

Az asszony és a pojáca. Egy megrendítő művésztragédia ez a film, melyben a főszerepet Lya Mara a szép varsói színésznő játssza nagy művészi készsággel. Ma utoljára az Urániában.

Nyilvános árverési hirdetmény.

A debreceni katonai állomásparancsnokság a magyar hadügyminiszterium 717602/8—1918. számú rendelete alapján a katonai kincstár tulajdonát képező és a 70. sz. tábori szekerész anyagraktárnál (Csavargyár) levő kocsiparkjából alant felsorolt nyolctized részben használható kincstári anyagokra, u. m. szekerek és szekéralkatrészekre ezennel nyilvános árverést tűz ki és a legtöbbet igényelők készpénzfizetés ellenében jogos tulajdonába átengedi.

Árverésre kerül:

300 darab különféle gazdasági szekér, kikiáltási ár darabonként 320, azaz háromszázhusz korona;

20 darab péktalyiga bádognál, kikiáltási ár darabonként 80, azaz nyolcvan korona;

40 darab homoktalyiga, kikiáltási ár darabonként 80, azaz nyolcvan korona;

10 darab vízfordótalyiga, kikiáltási ár darabonként 100, azaz száz korona;

19 darab különféle gazdasági talyiga, kikiáltási ár darabonként 80, azaz nyolcvan korona;

1000 darab különféle első és hátsó szekerkerék, kikiáltási ár darabonként 20, azaz husz korona.

Az árverés határnapja f. é. december hó 8-ika. Az árverés reggel 8 óra 30 perckor a magyar állami közjegyző és az iparhatósági kiküldött jelenlétében veszi kezdetét. Szükség esetén az árverés a következő napon fent kitűzött időben tovább folytatatik.

Árverés helye a Salétrom-laktanya mögötti tér.

Katonai állomásparancsnokság.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 2 korona, minden további 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kövér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt,
brillántokat, bármilyen szülő zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Gáz
hiányában ajánlom fűrdőkölyháimat fa és szénfűtésre. Szvattyuk is általában rakitáron vannak. Máthéi János, hádogos, szerelőmester, vízvezetési, csatornázási vállalkozó Darabos-u. 54. Telefon 321.

Eladó
kedvező fizetési feltételek mellett 22 hold beltelek a vámospécsi úton, a vagongyárral szemben, tehát benn a városban; utcák, lakóházakkal körül véve. Ezen földterület mint beltelek, ház helynek alkalmas, alkalmas továbbá, amennyiben a városban fekszik, könyvtárterületre, vagy szálló és gyümölcsös földnek. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

VISZKETEGET, SÓMÓRT, RÜHT

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fiesch-féle eredeti, törvényesen védett „SKABOFORM-KEMŐCS”. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet Dr. Fiesch-félet kérjünk. Probatégely K 4.—, nagy tégely K 6.—, családi tégely K 15.—. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél rendelhető: Dr. Fiesch 2. „korona” győgytára, Győr. Vételénél a „SKABOFORM” védjegyre ügyeljünk.

Gyógyszer-
üvegeket tiszta állapotban vásárol Grosz Nagy Ferenc gyógyszerész. Arany egyszerű gyógyszerár a színház mellett.

Akinek
törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy záloglevele van eladó, hívja meg Krámer, Arany Békaház 3.

National
kasszákat legjobban javít Keszler, első debreceni műszerész, Széchenyi-utca 1.

Eladó
Ondódon 10 és fél hold elsőosztályú szántóföld a nagyhegyes szőlőben, Jóna tanya mellett, Perenczdőlő szőlő, Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Lapkihordó

asszonyokat jó illetéssel felvesz a kladóhivatal. :: ::

Külföldi nyelvek

elsajátítására legcélszerűbben s leggyorsabban elsajátíthatók a következő könyvekből:

Schidlof-féle önkéntes levelek, német, francia angol és olasz nyelv tanulására.

10 levélben teljes, minden egyes nyelv teljesen 10 korona.

Zsebzsótárak fenti nyelvekhez, kötetenként 3 korona.

Zsebnyelvtanok fenti nyelvekhez, kötetenként 2 korona 40 fillér.

Társalgó és beszélgetési könyvek fenti nyelvekhez 2 korona 40 fillér.

10% felár. Ajánlott portó 1 koronával több vidékre.

Mindenféle másrendszert nyelvtanok, mint **Berlitz módszerek** stb., nagy választékban kaphatók

Hegedűs és Sándor

irodalmi és nyomdai r.-t. könyvosztályában

Debrecen, Főposta mellett.

!! **Mindenkinek tudni kell** !!

MI A SZOCIALIZMUS?

Irta: dr. Kovács Gábor egyetemi tanár.

Ára 5— korona és 10% felár.

Kapható Aczél Henrik antiquariumában, Első Takarékpálota